

235808 30-5-1951 23-12-1951 geschoten bij Ribatejo, Portugal.
pull. Camperduin

Philomachus pugnax (L.) — K e m p h a a n.

199386 12-3-1950 25-4-1951 vermoedelijk door kat gegrepen te Westergeest (Fr.).

♂ ad. Reeuwijk

218564 30-3-1951 28-4-1951 dood gevlogen tussen Hemelum en Warns (Fr.).

♂ ad. Akmarijp bij
Joure

Numenius arquata (L.) — W u l p.

237465 17-6-1951 11-11-1951 gevonden te La Cotinière, eiland Oléron, Charente-Mar., Frankrijk.

250064 24-7-1951

pull. Vlieland

25-12-1951 gevonden in de 4e Kroonpolder te Vlieland.

Ornithologie van Nederland, 1951-II en 1952

(met 3 tekstfiguren)

door

Dr C. G. B. TEN KATE

1. CORVUS CORAX — RAAF.¹⁾

[1948: 28 April, 1 ex., schroevend boven Mierlo-Hout, N. Br. (M. VAN AERLE, med. t.K.).]

1952: 1 Sept., 1 ex., Wijnandsrade, L. (HENS).

[Dit zijn de eerste waarnemingen sinds die, vermeld in de Ned. Vogels, Aanv., p. 1041 (t.K.).]

10. STURNUS²⁾ ROSEUS — ROSÉ-SPREEUW.

[1948: 8 Aug., 1 ex., Texel (Ardea, 40, p. 92).]

[Dit is de eerste waarneming sinds 1937 (Ned. Vogels, p. 1043) (t.K.).]

11. ORIOLUS ORIOLUS — WIELEWAAL.

1952: 24 April, Rijs, Gaasterland (Vanellus, 5, p. 105).

[De Ned. Vogels (p. 82) geeft als vroegste datum: 18 April (1909 en 1912, Roermond); sindsdien werd deze datum ook voor Friesland bereikt: 18 April 1949, Appelsga (Vanellus, 2, p. 61 en Limosa, 22, p. 375). Datzelfde jaar echter reeds 7 April te Goes (Ardea, 40, p. 92) (t.K.).]

12. COCCOTHAUSTES COCCOTHAUSTES — APPELVINK.

1951: 4 Juli, 1 ad. ex., Musselkanaal (VAN DEN BRINK).

1952: begin Maart, een paar, Zutphen (H. R. HOOGENRAAD, med. t.K.); 2 Dec., 2 ex., Nieuwe Ooster begraafplaats, Amsterdam (SWAAB).

14. CARDUELIS CARDUELIS — PUTTER.

1951: Broedgevallen: Leeuwarden, 2 (beide verstoord) (Vanellus, 5, p. 147).

Friesland: 28 Oct., 2 ex., Goutum; 12 Dec., ca 20 ex., Kuinre (Vanellus, 5, p. 10).

¹⁾ De nummers corresponderen met die in „De Nederlandsche Vogels”.

²⁾ *Sturnus* i.p.v. *Pastor*; zie Ibis, 92, p. 640.

19. SERINUS CANARIUS — EUROPESE KANARIE.

1951: Broedgevallen: Bloemendaal, 1 (Ardea, 40, p. 109—110).

20. PYRRHULA PYRRHULA — GOUDVINK.

1951: Friesland: 8 Dec., 4 ex., Beetsterzwaag; 23 Dec., 1 ex., Heerenveen; 24 Dec., 1 ex., Bontebok (Vanellus, 5, p. 10).

1952: Friesland: 3 Juni, 2 ex., Oldeberkoop; 4 Juli, 1 ex., Haule, w.s. broedvogel (Vanellus, 5, p. 132); 12 Oct., 3 ♂♂ en 1 ♀, Terschelling; 25 Oct., troepje, Friese grens bij Veenhuizen; vanaf begin Oct., bijna dagelijks, meest ♀♀, Haule (Vanellus, 5, p. 179).

20b. PYRRHULA PYRRHULA PYRRHULA — GROTE GOUDVINK.

1952: 30 Jan.—20 Febr., herhaaldelijk enige ex., ♂♂ en ♀♀, in mijn tuin, te Valkenburg (HENS).

[Dit zijn de eerste waarnemingen, na die, vermeld in de Ned. Vogels, Aanv., p. 1047 (t.K.).]

23. LOXIA CURVIROSTRA — KRUISBEK.

1952: 16 Maart, Deelerwoud, Hoenderloo; 22 April, 6 ex., Hoge Veluwe (WIGMAN).

1953: 2 Jan., 5 ex., Imbos (WIGMAN).

43. CALCARIUS LAPPONICUS — IJSGORS.

1952: 2 Nov., 1 ♂, de Beer (WALDECK).

44. PLECTROPHENAX NIVALIS — SNEEUWGORS.

1952: 13 September, 1 ex., Terschelling (WESSELING) en enkele ex., Vlieland (NUIJEN); 14 Sept., 8 ex., Friese waddenkust (Vanellus, 5, p. 164) en 7 ex., Afsluitdijk (NUIJEN).

[De Ned. Vogels (p. 145) geeft als eerste datum: 11 Sept. (1924, Texel); sindsdien werden geen vroegere data bekend (t.K.).]

49. EREMOPHILA ALPESTRIS — BERGLEEUWERIK.

1951: 14 Oct., 1 ex., Eemmond (Ardea, 40, p. 91).

1952: 7 Mei, 7 ex., Terschelling (WESSELING).

[Dit is de 5e Mei-waarneming; zie Limosa, 24, p. 100 (t.K.).]

51. ANTHUS CAMPESTRIS — DUINPIEPER.

1952: Broedgevallen: Hoge Veluwe, 4 Juni, 1 (WIGMAN).

54a. ANTHUS SP. SPINOLETTA — WATERPIEPER.

[1947: in Febr., 2 ex. gevangen bij Bunschoten, waarvan 1 in coll. Zoöl. Museum, Amsterdam (Ardea, 38, p. 77—78).]

De heer M. VAN AERLE berichtte mij, op 20 Oct. 1951 1 ex. te hebben waargenomen in de Leemkuilen te Stiphout, N.Br.

[De Ned. Vogels (p. 165 en Aanv., p. 1054) geeft 8 vondsten en waarnemingen; de vogel te Stiphout zou dus het 10e geval zijn (t.K.).]

55c. MOTACILLA FLAVA FLAVISSIMA — ENGELSE GELE KWIKSTAART.

1952: Schouwen: 11 April, 11 ex., Renesse; 13 April, 3 ex., ibidem; 17 Mei ♂ en ♀, Noordwelle (MOOLENBURGH).

57b. MOTACILLA ALBA YARRELLII — ROUWKWIKSTAART.

1952: 11 Juni, 1 ♂, Slufter, Texel (SLUITERS).

59. SITTA EUROPAEA — BOOMKLEVER.

1951: 21 Juni, 1 witbuikig ex., Musselkanaal, Gr. (VAN DEN BRINK).

[Zie ook Limosa, 24, p. 67 (t.K.).]

62. PARUS ATER — ZWARTE MEES.

1952: 27 Sept., grote troepen op de trek, de Beer (WALDECK).

68. REGULUS IGNICAPILLUS — VUURGOUDDHAANTJE.

1952: 26 Augustus, reeds 1 ex. op doortrek, Musselkanaal, Gr. (VAN DEN BRINK).

[De Ned. Vogels geeft als vroegste datum: 29 Aug. (1921, Rottum en 1933, Pietersbierum); sindsdien zijn de volgende vroegere data bekend geworden: 21 Aug. 1943, 1 ex., Vlaardinger vlietlanden (Ardea, 33, p. 220); 23 Aug. 1943, 2 ex., park Rotterdam (ibidem); 26 Aug., 1 ex., Haarlem (ibidem) en 1 ex., Marken (ibidem en Limosa, 16, p. 154) (t.K.).]

69. PANURUS BIARMICUS — BAARDMANNETJE.

1951: Broedgevallen: NO. polder, nog enkele (zie p. 104).

1952: Broedgevallen: NO. polder, w.s. niet meer (zie p. 104); kust Kampereiland: Zwarte Meer, in Mei 8 en in Juni 9 nesten gevonden en tussen Ramspol en Keteldiep, 4 (opzichter KORIDON).

Makkumerwaard, vrij veel in winterhalfjaar, doch niet in de broedtijd (Vanellus, 5, p. 106); 17 Juni, 3 ex. aan de Fluessen (ibidem); 23 Nov. 2 ex., Huizen (SWAAB).

70. LANIUS MINOR — KLEINE KLAUWIER.

[1946: 31 Dec., 1 ex., autoweg Utrecht-Gouda (Ardea, 38, p. 83).]

[1949: 20 Nov., 1 ex., spoorbaan Goor-Delden (Ardea, 40, p. 92).]

[De Ned. Vogels (p. 204 en Aanv., p. 1056) vermeldt 5 inlandse gevallen; sindsdien zijn alleen bovengenoemde waarnemingen gepubliceerd (t.K.).]

71. LANIUS EXCUBITOR — KLAPEKSTER.

1951: Broedgevallen: duinen bij Haamstede, Schouwen, w.s. 1 (2 vogels in de broedtijd meermalen gezien) (gerapporteerd door J. VIJVERBERG; med. MOOLENBURGH).

7 April, 1 ex., Huizen (NUIJEN).

1952: Broedgevallen: Heeze, N.Br., 24 Mei, 2 vluchtige en 2 bijna vluchtige jongen (BOEKESTEIN, VAN TUYLL en TEN KATE).

23 Nov., 1 ex., Bunschoten (NUIJEN).

72. LANIUS SENATOR — ROODKOPKLAUWIER.

1951: 21 April, 1 ex., Stiphout, N.Br. (M. VAN AERLE, med. t.K.).

74. BOMBYCILLA GARRULUS — PESTVOGEL.

1950/51 (vervolg): 25 Febr., 6 à 7 ex., Schipborg, Dr. (insecten vangend) (Lev. Nat., 55, p. 78).

1951/52: 11 Nov., Amersfoort, 1 ex. (Lev. Nat., 54, p. 240); tussen 23 Nov. en 5 Jan., max. 7 à 8 ex., op diverse plaatsen in Friesland en enkele in Groningen, voorts 1 waarneming in Enkhuizen (Vanellus, 4, p. 183—184 en 5, p. 11 en 26); 29 Maart, 1 ex., Wageningen (WIGMAN).

75. MUSCICAPA STRIATA — GRAUWE VLEGENVANGER.

[1948: 11 April, Mierlo-Hout, N.Br. (M. VAN AERLE, med. t.K.).]

[Voor andere vroege data, zie Limosa, 22, p. 379 (t.K.).]

76. MUSCICAPA HYPOLEUCA — BONTE VLEGENVANGER.

1952: Broedgevallen: Hoenderlo, 1 (WIGMAN); Ter Apel, 2 (♂♂ in het „Hemmungskleid”, weinig verschillend van de ♀♀; bij een zingend ♂ ontbrak ook de witte voorhoofdvlek) (VAN DEN BRINK); Castricum, zeer w.s. 1 (18 Mei, zingend ♂, om en bij een ♀ vliegend) (STRIJBOS).

80. PHYLLOSCOPUS TROCHILUS — FITIS.

1952: 22 Maart, 1 ex., Bantega, Fr. (Vanellus, 5, p. 92).

[Voor andere Maart-data, zie Limosa, 20, p. 234 (t.K.).]

83. PHYLLOSCOPUS INORNATUS — BLADKONINKJE.

[1948: 19 Nov., 1 ex., Wassenaar (Ardea, 39, p. 373—374).]

1951: 5 Sept., 1 juv. ex., Leerdam (ibidem); 28 Oct., minstens 3 ex., Noordwijk (ibidem).

[Totaal zijn thans 11 inlandse vondsten en waarnemingen bekend; zie de Ned. Vogels, p. 232 en p. 1058 (t.K.).]

97. SYLVIA COMMUNIS — GRASMUS.

1952: 11 April, 1 ex. gehoord en gezien, Oudehaske, Fr. (Vanellus, 5, p. 93). [Voor andere vroege data, zie Limosa, 18, p. 77 en Ardea, 34, p. 391; de vroegste datum is: 5 April (1943, Deventer); zie Ardea, 33, p. 216 (t.K.).]

99. TURDUS DAUMA — GOUDLIJSTER.

[1948: 9 Oct., 1 ex., Texel (Ardea, 40, p. 90).]

1952: 25 Jan., 1 ex., met iets hangende vleugels, NO. polder (Vanellus, 5, p. 56).

[Totaal zijn thans 8 inlandse gevallen bekend: 6 vondsten en 2 waarnemingen (t.K.).]

101. TURDUS PILARIS — KRAMSVOGEL.

1952: 22 t/m 28 Mei, 1 zingend ex., de Beer; niet meer in Juni (KIST).

111. SAXICOLA TORQUATA — ROODBORSTTAPUIT.

1951/52: ♂, 18 Oct.—13 Maart en ♀, 18 Oct.—19 Febr., Terschelling, Oosterend (WESSELING).

115a. LUSCINIA SVECICA SVECICA — ROODGESTERDE BLAUWBORST.

1952: 27 April, 1 zingend ex., Someren-Eind, N.Br. (M. VAN AERLE, med. t.K.).

[De Ned. Vogels (p. 305) geeft als vroegste datum: 5 Mei (1933, Kampen en 1936, Rottum); sindsdien zijn geen vroegere data vermeld (t.K.).]

119a. CINCLUS CINCLUS CINCLUS — NOORDSE WATERSPREEUW.

1951: 2—5 April, 1 ex., Westterschelling (med. WESSELING); 1 Nov., 1 ex., Arnhem, Sonsbeek; 12 Nov., 1 ex., Wageningen (WIGMAN); 15 Nov., idem (Lev. Nat., 55, p. 60); 19 Nov., 1 ex., Nieuw Beets, Fr. (Vanellus, 4, p. 184); winter 51/52, geregeld 2 ex., Beerschoten, Utrecht (Lev. Nat., 55, p. 60).

1952: sinds enkele weken vóór 10 Nov., 1 ex. vloeuweide van kazernecomplex, Ermelo (TH. BROEKHUIZEN, med. t.K.); 22 Nov. en herhaaldelijk daarna, 1 ex., Beerschoten, Utrecht (J. G. SILLEM).

120. HIRUNDO RUSTICA — BOERENZWALUW.

1952: 23 Maart, 1 ex., Kampen (opzichter KORIDON).

[Er zijn de laatste jaren veel vroege data bekend geworden; de vroegste is nog steeds 6 Maart (1938); dan volgen resp. 13 (1947), 15 (1949) en 19 Maart (1932) (zie Limosa, 21, p. 122 en 22, p. 382) (t.K.).]

123semel. APUS MELBA — ALPENGIERZWALUW.

1952: 8 Sept., wel zeker 1 ex., bij Noordwijk (zie verder p. 179) (F. NIESEN).

[Dit zou de 2e inlandse vondst zijn; de eerste dateert van 1824 (Warffum) (zie Ned. Vogels, p. 1070). Voor België vermeldde VAN HAVRE 1 vondst; het supplement van 1950 geeft geen nieuwe waarnemingen. Voor Engeland noemt het Handboek echter ca 40 gevallen (t.K.).]

124. CAPRIMULGUS EUROPAEUS — NACHTZWALUW.

1952: 2 Sept., 1 ex. doodgevlogen tegen auto, Kampereiland (opzichter KORIDON).

126. UPUPA EPOPS — HOP.

1952: Broedgevallen: Oost Voorne, 3 Aug., 2e broedsel met 3 jongen, bijna vliegvlug, gefotografeerd door KOIJMANS (zie fig. 1); 5 Juni, 3 vliegvlugge jongen van 1e broedsel (KIST).

Mei t/m Aug., 2 ex., Nunhem en omstreken (E. H. M. VALLEN).

10 April, 1 ex., Terschelling (Vanellus, 5, p. 94); 17 April en 11 Juli, 1 ex., Hoge Veluwe (WIGMAN); 3 Mei, 1 ex., Texel (STRIJBOS); 11 Mei, 1 ex., Loosduinen, park „Ockenburgh“ (de broedplaats van 1943, 1944 en 1945) (TEKKE).

Foto F. P. J. KOOYMANS, copyright

Fig. 1. Jonge hop, *Upupa epops* in nestholte in esdoorn, ± 1.20 m van de grond. Buitenplaats 't Reigerhorst, Oostvoorne. 3 Aug. 1952.

[De Ned. Vogels (p. 336) vermeldt slechts 5 April-gegevens, waarvan 3 uit de vorige eeuw met als vroegste datum: 3 April (1886, Helmond); sindsdien zijn vele April-data gepubliceerd, zelfs enkele Maart-data: 28 Maart-begin April 1940, 1 ex., Texel (Limosa, 21, p. 123); eind Maart of begin April 1943, 1 ex., Boekelo (Limosa, 17, p. 34); Maart of April 1948, 1 ex., Helvoirt (Limosa, 22, p. 383) en Maart 1948, 1 ex. doodgevonden, Borssele (Limosa, 21, p. 123), tenzij dit laatste het zelfde ex. is als dat, eind April 1948 doodgevonden aldaar (Ardea, 40, p. 89). De broedvogels van Ockenburgh waren in 1943 11 April al aanwezig (Limosa, 18, p. 78) (t.K.).]

127. CORACIAS GARRULUS — SCHARRELAAR.

[1949: Aug., 1 ex., Westerschouwen (gerapporteerd door J. VIJVERBERG; med. MOOLENBURGH).]

1951: Mei, 1 ex., Schouwen, tussen Oosterland en Sir Jansland (gerapporteerd door J. VIJVERBERG; med. MOOLENBURGH).

129. ALCEDO ATTHIS — IJSVOGEL.

1952: Broedgevallen: Wassenaar, landgoed Voorlinden, 1 (PEL).

12 Juli, 1 ex., w.s. zeer vroege trekker, Eernewoude (Vanellus, 5, p. 132). [Voor verdere Juli-data, zie Limosa, 22, p. 383 en Ardea, 40, p. 90 (t.K.).]

?131. PICUS CANUS — KLEINE GROENE SPECHT.

De heer M. VAN AERLE zag 6 Sept. 1952, te Mierlo-Hout bij Helmond, een *Picus*, die volgens hem zonder twijfel *P. canus* was, w.s. een ♀, aangezien het ex. slechts een paar rode veertjes op de voorkop had, die alleen te zien waren als de zon scheen (ca 10 minuten geobserveerd, op ca 50 m, met kijker en helder zicht; de vogel zat eerst tegen een weipaal, maar minstens $\frac{2}{3}$ van de tijd op de grond ijverig naar voedsel zoekend; vloog op bij nadering tot ca 35 m). [Positieve gegevens uit de laatste eeuw ontbreken, maar de soort broedt o.a. in Westfalen, de Rijnprovincie en de Ardennen (zie Ned. Vogels, p. 346) (t.K.).]

135. DRYOCOPUS MARTIUS — ZWARTE SPECHT.

1952: 15 Maart, 1 ex., Wijckel, Gaasterland (Vanellus, 5, p. 57); begin Oct., 1 ex., Beetsterzwaag (Vanellus, 5, p. 180; 18 Oct., 1 ex., Linschoter Bos, Woerden (Lev. Nat., 55, p. 220).

136. JYNX TORQUILLA — DRAAIHALS.

1951: 4, 5 en 6 Mei, 2 ex., Musselkanaal, Gr. (VAN DEN BRINK).

1952: 10 April, 1 ex., ibidem (VAN DEN BRINK); 22 Aug., 1 ex., Akkrum (Vanellus, 5, p. 147).

[De Ned. Vogels geeft als vroegste datum: 30 Maart (1890, Loosduinen); sindsdien werden geen vroegere data bekend (t.K.).]

140. ATHENE NOCTUA — STEENUIL.

1951: Broedgevallen: Friesland, behalve op de 7 plaatsen, reeds vermeld in Limosa, 24, p. 103, nog 2 andere (Vanellus, 4, p. 184).

1952: Broedgevallen: Vianen, zeer toegenomen (WALDECK).

143. ASIO FLAMMEUS — VELDUIL.

1952: Broedgevallen: Friesland: Terschelling, 1; Ameland, vrij talrijk „ontmoet” (broedvogels?; t.K.); Ferwerd, 1; Suawoude, 1; Haule, „waarschijnlijk” (Vanellus, 5, p. 148); polder Oosterwold bij Oldebroek, G., 1 (PIEDERET); NO. polder, algemene broedvogel (zie p. 109).

145. STRIX ALUCO — BOSUIL.

1952: Broedgevallen: Ede, Ginkel en Hindekamp, 1 (WIGMAN); Santpoort, enkele (reeds 4 jaren) (SCHAANK).

149. FALCO SUBBUTEO — BOOMVALK.

1952: Broedgevallen: Friesland: Ferwerd, Veenklooster, Kortehemmen, Marssum, Koudum (Leeuwarden 1951 en 1952 niet) (Vanellus, 5, p. 148); Hoge Veluwe, 2 (WIGMAN); Schoonrewoerd, 6 Sept., ad. met 2 juv. die werden gevoerd (WALDECK).

?154. AQUILA CLANGA — BASTAARDAREND.

[De heer M. VAN AERLE zag op 14 Febr. 1948 te Nuenen, N.Br., een arend, die volgens hem alleen tot deze species kan hebben behoord. Hij werd achtervolgd door enkele bonte kraaien; opvallend waren de witte bovenstaartdekveren, de diep gevingerde vleugels en de nogal lange staart. Zette zich neer op een weipaal, waar hij tot op 130 pas kon worden genaderd; kleur: zeer donker-

bruin, aan de schouder iets lichter, ook op de vleugels enkele lichtere plekken. Toen hij bezig was de veren van de rug goed te leggen, vielen de helderwitte bovenstaartdekveren op; in de onderstaartdekveren was eveneens veel wit, echter vuilwit. Groter dan een buizerd en bij het opvliegen bleken de vleugels ook langer te zijn; de onderzijde ervan was zeer donker.]

[Na het 13e geval, vermeld in de Aanv. van de Ned. Vogels (p. 1077) werden geen nieuwe waarnemingen vermeld. Volgens het Handboek is alleen voor de ex. met duidelijk en veel wit op de bovenstaartdekveren verwarring met *pomarina* uitgesloten (t.K.).]

157a. BUTEO BUTEO — BUIZERD.

1952: Broedgevallen: Ede, Ginkel en Hindekamp, 4; bossen van het Loo, 13; Hoge Veluwe, toeneming ten koste van de havik (WIGMAN); bij Heerlen, 1 (N.H. Maandbl. Limb., 41, p. 36).

159. CIRCUS AERUGINOSUS — BRUINE KUIKENDIEF.

1946/51: Noord-Brabant, 16 broedplaatsen (Brabantia, 1, p. 30—31, met kaartje).

1952: Broedgevallen: Zwarte Meer, 14; IJsselmeerkust, Kampen, tussen Ramspol en Keteldiep, 5 (waarbij 1 nest met 8 eieren) (opzichter KORIDON).

160. CIRCUS PYGARGUS — GRAUWE KUIKENDIEF.

1946/51: Noord-Brabant, 14 broedplaatsen (Brabantia, 1, p. 31—34, met kaartje).

1952: Broedgevallen: NO. polder, 3 nestvondsten, maar minstens 12 broedparen (zie p. 110); Zwarte Meer, 2 (opzichter KORIDON).

162. CIRCUS CYANEUS — BLAUWE KUIKENDIEF.

1946/51: Noord-Brabant, broedgevallen dan wel waarnemingen in het broedseizoen op 3 plaatsen: Campinase heide (Juni 1951, jagend ♂); Udenhout (1949, w.s. 1 broedgeval; 1950, w.s. 2 broedparen; 1951, 1 nest gevonden, maar w.s. 2 broedparen); Reusel (1946, 1 broedgeval, zie Limosa, 20, p. 236) (Brabantia, 1, p. 34—35).

1952: Broedgevallen: Terschelling, 2 (WESSELING); Ameland, 2 (DE VRIES).

163. ACCIPITER GENTILIS — HAVIK.

1952: Broedgevallen: Ede, Ginkel en Hindekamp, 3; Hoge Veluwe, afgenomen (zie onder buizerd); het Loo, slechts enkele (WIGMAN); Hollandse Veld, 1 (ook in 1950 en 1951) (Lev. Nat., 55, p. 160).

164. ACCIPITER NISUS — SPERWER.

1952: Broedgevallen: Terschelling, 3 (WESSELING); Santpoort, 1, in naaldboom tussen villa's (sinds 1949, zie Limosa, 22, p. 385) (SCHAANK).

165. MILVUS MILVUS — WOUW.

1952: 23 April, 1 ex., Echt, L. (N.H. Maandbl. Limb., 41, p. 28).

166. MILVUS MIGRANS — ZWARTBRUINE WOUW.

1952: 13 Juni, Terschelling, 1 ex. (onderkant volkomen donker, op zwart af) (WESSELING).

[Na de vondsten, vermeld in de Ned. Vogels, p. 1079, werden 2 nieuwe bekend: 15 Mei 1947, A'damse waterl. duinen (Ardea, 38, p. 80) en 15 Aug. 1947, ♀ juv., geschoten bij Dordrecht (ibidem). Dit is de 20ste vondst (t.K.).]

167. HALIAEETUS ALBICILLA — ZEEAREND.

1951/52: 15 Dec. en 7 Febr., 1 ex., Bantega, Fr., (Vanellus, 5, p. 11 en p. 56); Hoge Veluwe, 2 ex., 19 Maart nog aanwezig (WIGMAN).

1952: Hoge Veluwe, 28 Aug., reeds aanwezig (vroegste datum was tot nu

toe 30 Aug. 1943) (WIGMAN); 15 en 18 Sept., 1 ex., Terschelling (WESSELING); 2e week Oct., bijna iedere morgen 1 ex., IJsselmeerkust Kampen (oud-bewaker, med. t.K.); Zwarte Meer, 1 ex., eind Nov.-begin Dec. (opzichter KORIDON).

168. PERNIS APIVORUS — WESPENDEEF.

1951: 4 Sept., 2 x 1 ex., Vianen (WALDECK).

1952: Broedgevallen: Hoenderloo, Ugchelen, 1 (WIGMAN).

28 Aug., 1 ex., bezig met uitdelven van wespennest, Deelen (WIGMAN).

170. PANDION HALIAETUS — VISAREND.

1951: 18 Aug., 1 ex., Eemmond (NUIJEN); 23 Oct., 2 ex., Ermelose heide (Lev. Nat., 55, p. 20).

1952: 6 April, 1 ex., Valkenswaard (WIGMAN); 2e helft Aug., 1 ex. Het Bilt, Fr. (DE VRIES); 19 Aug., 1 ex. en 30 Aug.—10 Sept., 3 ex., Zwarte Meer (opzichter KORIDON); 20 Aug., Schiermonnikoog (Vanellus, 5, p. 148); 13 Sept., 1 ex., de Beer (SWAAB); 15 Sept., Prinsenhof, Fr. (Vanellus, 5, p. 165); 18 Sept. 1 ex., Hoge Veluwe (WIGMAN); 19 Sept., 1 ex., Beuven, Someren, N.Br. (M. VAN AERLE, med. t.K.); 11 Oct., 1 ex., Drimmelen (WALDECK); 27 Dec., 1 ex., Eempolder (NUIJEN).

172. CICONIA CICONIA — OOIEVAAR.

[1950: Broedgevallen: Noord-Brabant, 7 (tegen nog 31 in 1929 en 21 in 1939) (Brabantia, 1, p. 79—82, met kaartje).]

1951: Broedgevallen: Noord-Brabant, 4 (ibidem).

1952: Broedgevallen: Friesland, 13, met totaal 48 uitgevlogen jongen (gemiddeld 3,7, het hoogste sinds 1931); omgeving Meppel, 10 met 40 jongen (Vanellus, 5, p. 133—134); Kampen: 2 (Zalk, met 4 j. en Polder Mastenbroek, Driebruggen, 2 j. — voor het eerst sinds 3 jaar weer bewoond). (PIEDERET).

7 Juni, 1 ex., Terschelling, Midsland, (WESSELING).

173. CICONIA NIGRA — ZWARTE OOIEVAAR.

1952: 18—21 Aug., 1 ex., de Beer (KIST).

176. ARDEA CINEREA — BLAUWE REIGER.

1952: Broedgevallen: Terschelling, 6 (WESSELING).

177. ARDEA PURPUREA — PURPERREIGER.

1951: Friesland, o.a. Mei- en Aug. waarnemingen uit de Oude Venen. Nijeholtpa en Oudehaske (Vanellus, 5, p. 11).

178. EGRETTA ALBA — GROTE ZILVERREIGER.

1951: 28 Oct., Zandvoort, 1 ex., diezelfde dag signaleerd in A'damse waterl. duinen en 30 Oct. op Schouwen (Ardea, 40, p. 94—95).

[Na 1855 zijn er slechts 2 gegevens gepubliceerd: 1945, N.O. polder en 1949, Oldetrijne, Fr. (Limosa, 22, p. 387). Bovendien werd 2 Nov. 1949 1 ex. (hetzelfde?) gevonden in Centraal Friesland (in part. bezit; snavel: 125, tarsus: ca 190, vleugel: ca 425 mm; med. G. BOSCH (t.K.).]

181. NYCTICORAX NYCTICORAX — KWAK.

1952: 15 Mei, IJsselmeerkust Kampen, 2 ex. (opzichter KORIDON); 16 Sept., w.s. 1 ex., Zurich, Fr.; 29 Sept., w.s. 1 ex., kooi Hallum (Vanellus, 5, p. 149).

[Na de gegevens, opgesomd in de Aanv. van de Ned. Vogels (p. 1082), werd nog bekend: 20 Mei 1950, 2 ex., Kortenhoeve (Ardea, 40, p. 84) (t.K.).]

182. IXOBRYCHUS MINUTUS — WOUDEAARJE.

1951: 17 Sept., 1 ex., Eernewoude (Vanellus, 5, p. 11).

1952: Broedgevallen: Schoonrewoerd, nog elk jaar, in een Waay;

Molenaarsgraaf, 25 Juli, enkele vluchtige jongen in rietkragen langs de Donk (WALDECK).

Vóór 27 Sept., verlamd ex., Jouswier, Fr. (M. DE JONG).

183. BOTAURUS STELLARIS — ROERDOMP.

1946/51: Noord Brabant, w.s. ca 25 broedparen (Brabantia, 1, p. 82—85, met kaartje).

1952: Broedgevallen: Molenaarsgraaf, 25 Juli, 4 ex. opgejaagd uit rietkragen langs de Donk, zou daar volgens de jachtopziener ieder jaar broeden (WALDECK).

184. PHOENICOPTERUS RUBER — FLAMINGO.

1952: 13—31 Juli, De Beer, 1 ad. ex., met roserode poten en crème-geelachtige snavel met zwarte punt (KIST). Op 23 Juli werd het voorwerp gefotografeerd door de heer C. VAN 'T OEVER, die zo welwillend was deze opname af te staan (zie fig. 2). 18 Aug., ibidem, 2 ex. → ZW (bewaker VISSER, med. KIST).

Foto C. VAN 'T OEVER.
Fig. 2. Flamingo, *Phoenicopterus ruber*; Brielse Maasstrand, De Beer.
23 Juli 1952.

186. CYGNUS BEWICKII — KLEINE ZWAAN.

1951/52: 25 Jan., IJsselmeerkust, Kampen, ca 2300 ex. (R. A. H. COOMBES en t.K.). Friesland, op vele plaatsen op ondergelopen land, soms talrijk, tot over 100 ex. (Vanellus, 5, p. 11).

1952/53: 7 September, reeds 1 ad. ex., IJsselmeerkust, Kampen (t.K.); 12 Sept., 1 ad. ex., Afsluitdijk (DE VRIES).

[Voor andere September-waarnemingen, zie Limosa, 21, p. 126 en 22, p. 386 (t.K.).]

187. CYGNUS OLOR — KNOBBELZWAAN.

1952/53: Begin Dec., IJsselmeerkust, Kampen, 2 ad. + 7 juv., 2 ad. + 5 juv.; 2 ad. + 4 juv.; 2 × 2 ad. + 2 juv. en 2 ad. + 1 juv. (oudbewaker, med. t.K.).]

188. ANSER ANSER — GRAUWE GANS.

1952: Broedpogingen: IJsselmeerkust, Kampen, April, tussen Ramspol en Keltediep, 1 en Zwarte Meer, 2; de nesten werden niet voltooid, maar be-

vatten wel uitwerpselen en veertjes, terwijl op de 2e plek geregeld ad. vogels werden waargenomen (opzichter KORIDON).

194bis. BRANTA CANADENSIS — CANADESE GANS.

1951: 3 Dec., 1 juv. ex. tussen rietganzen, Biesbos bij Drimmelen (WALDECK).

[Dit is de 1e waarneming na de gegevens, vermeld in de Aanv. van de Ned. Vogels (p. 1087). In België, 12-13 April 1952, 3 ex., O.-Vlaanderen (Le Gerfaut, 42, p. 344) (t.K.).]

195. BRANTA BERNICLA — ROTGANS.

1950/51 (vervolg): Terschelling: 15 Jan., 2 ex., Westterschelling; 29 Jan., 86 ex., Oosterend; 30 Jan., 211 ex., Formerum; 1 Febr., 161 ex., paal 17; 18 Mei, ca 1000 ex., tussen paal 24 en 25 (WESSELING).

1951/52: 5 Oct., ca 90 ex., paal 19; 14 Oct., ca 200 ex., ibidem; 14 Nov., ca 300 ex., paal 17; 3 Febr., 20 ex., paal 20; 28 Febr., ca 90 ex., paal 28; 3 April, ca 200 ex., paal 20; 12 Mei, ca 900 ex., paal 21; 4 Juni, 2 ex., paal 28 (WESSELING). 3 Jan., 1, vermoedelijk ziek of aangeschoten ex., IJsselmeerkust, Kampen (PIEDERIET en opzichter KORIDON).

196. TADORNA TADORNA — BERGEEND.

1951/52: Terschelling: 24 Sept., ca 200 ex., paal 23; 5 Oct., ca 600 ex., paal 18; 8 Oct., ca 7000 ex., paal 19; 28 Oct., 6 à 7000 ex., ibidem; 14 Nov., ca 50 ex., paal 18; 28 Febr., ca 70 ex., paal 20; 7 Mei, ca 160 ex., ibidem; 9 Juni, 49 ex., paal 21; 20 Juni, 20 ex., paal 20 (WESSELING).

1952: Broedgevallen: Veenklooster, Fr., wellicht wel 100 (Vanellus, 5, p. 106).

199. ANAS STREPERA — KRAKEEND.

1951: 12 Sept., ca 120 ex., IJsselmeer, Tacozijl (DEELDER); 9 Oct., 6 ex., in kanaal van A'damse waterduinen (NIESEN).

202. ANAS PENELOPE — SMIENT.

1951: Terschelling, 28 Oct., ca 15.000 ex., paal 21 (WESSELING).

205. NETTA RUFINA — KROONEEND.

1951: 6 Oct., 3 ex. in eclipskleed, Biesbos, Drimmelen, (WALDECK); 29 Oct. 1 ex., kooi Kampen nieuwstad, Gem. Doornspijk, G. (med. t.K.).

1952: 27 Sept., troep van ca 300 ex., Zwarte Meer (KIST, KLATTE en TEKKE).

207. AYTHYA NYROCA — WITTOGEEND.

[1948: 10-18 April, 1 ♂, Zuid-Willemsvaart, tussen Asten en Someren (M. VAN AERLE, med. t.K.).]

1952: 8 Sept., 1 ex., Zwarte Meer (Mr COHEN, med. t.K.).

208. AYTHYA FULIGULA — KUIFEEND.

1952: Broedgevallen: Bij Leeuwarden, 1 (Vanellus, 5, p. 149).

209. AYTHYA MARILA — TOPPEREEND.

1952: 23 Nov., minstens 10.000 ex., zeer w.s. 15 à 20.000 ex., IJsselmeerkust Putten (NUIJEN).

211. CLANGULA HYEMALIS — IJSEEND.

1951: 5 April, ca 100 ex., Waddenzee bij Den Oever (merendeels ♂ ♂, waarvan de meeste in winterkleed; de ♂ ♂ in zomerkleed waren gepaard (DEELDER)).

1952: 16 Dec., 1 ex., IJsselmeerkust, Kampen (oudbewaker, med. t.K.).

212. SOMATERIA MOLLISSIMA — EIDEREEND.

1952: Broedgevallen: Terschelling, ruim 200 nesten; Mei-Juni, tussen paal 21 en 25, gemiddeld ca 500 ex. op het wad (WESSELING).

214. MELANITTA FUSCA — BRUINE ZEE-EEND.

1951: 29 Nov., 1 ♂, op de Fluessen (Vanellus, 4, p. 184).

219. MERGUS ALBELLUS — NONNETJE.

1952: NO. polder, Leemtocht, 1 ♂, ad., 26 Maart—28 Juni (daarna geen gelegenheid meer tot waarnemen) (Dr D. BAKKER, med. t.K.); IJsselmeerkust, Kampen, 4 en 5 Juni, 1 paartje (was bij eerstvolgende bezoek, op 26 Juni, verdwenen (t.K.); 6 September, 1 ex., Zwarte Meer (Mr COHEN, med. t.K.).

222. SULA BASSANA — JAN VAN GENT.

1952: 3 Jan., 1 ad. ex., stookolieslachtoffer, IJsselmeerkust, Kampen (PIEDERIE en opzichter KORIDON); 22 Sept., 1 juv. ex., tussen Harlingen en Bolsward aangereden door auto (diezelfde dag via Kampen naar „Artis” gebracht (t.K.).

223. HYDROBATES PELAGICUS — STORMVOGELTJE.

1952: 16/17 Nov., 1 ex., vuurtoren Eijerland (coll. Zoöl. Museum, Amsterdam) (Voous).

224. OCEANODROMA LEUCORHOA — VALE STORMVOGELTJE.

1952: 2 Nov., 1 ex., vliegend bij IJmuiden (SWAAB); 7 Nov., 1 ♂, ziek aangetroffen bij Olst (coll. TEN KATE); 9 Nov., 1 ex., vliegend bij Scheveningen (SWAAB); 23 Nov., 1, dood ex., IJsselmeerkust Putten (NUIJEN); sine dato, 1 ex., levend bemachtigd, E.N.C.I.-terrein, Maastricht (N.H. Maandbl. Limb., 42, p. 3). Er schijnen nog diverse andere vondsten en waarnemingen te zijn gedaan.

[In Frankrijk had een invasie plaats, die aanving op 31 October; er werden voorwerpen waargenomen dan wel dood gevonden in de volgende departementen: Basses-Pyrénées, Hautes-Pyrénées, Haute-Garonne, Gironde, Tarn, Orne en Seine (Parijs) (L'Oiseau et la Revue Française d'Ornithologie, 22, p. 322—325). In Engeland overstroonden zeer grote aantallen tijdens de hevige stormen van 25—26 October het land, met als waarschijnlijk beginpunt het Kanaal van Bristol, waarbij talloze slachtoffers vielen. Op de New Grounds in Gloucestershire werden 260 ex. geteld en in Somerset werden er ca 80 dood gevonden. Van 28 graafschappen kwamen voorlopige rapporten binnen (British Birds, 45, p. 432). In Zwitserland werd op 8 November, na NW-wind met orkaankracht, de soort voor het eerst waargenomen: 3 ex., vliegend en 1 ex., nog levend, aangetroffen op Rijnbrug, te Basel (Die Vögel der Heimat, 23, p. 70—71 en Orn. Beobachter, 49, p. 182—185). (t.K.).]

225. PUFFINUS PUFFINUS — NOORDSE PIJLSTORMVOGEL.

[1950: 8 Oct., 1 ex., doodgevonden, tussen Wijk/Zee en IJmuiden (Ardea, 40, p. 84).]

[Deze vondst, die op dezelfde dag viel als die te Lemmer (Limosa, 24, p. 108), brengt het aantal inlandse gevallen op 9 (t.K.).]

227. PUFFINUS GRISEUS — GRAUWE PIJLSTORMVOGEL.

[1950: 18 Sept., ♂, lichtschip Goeree (coll. Rijksmuseum Leiden; Ardea, 40, p. 84).]

[De Ned. Vogels (p. 685) vermeldt 2 inlandse vondsten, de laatste van 1934; sinds dien werden geen nieuwe gevallen bekend (t.K.).]

228. FULMARUS GLACIALIS — NOORDSE STORMVOGEL.

1952: 1 Aug., 1, pas dood. ex. De Beer (SWAAB).

229. PODICEPS CRISTATUS — FUIT.

1947/52: Noord-Brabant: 1952, minstens 30, w.s. ca 50 broedparen (Brabantia, 1, p. 214—216, met kaartje).

1952: 18 Dec., 1 uitgeput ex., bij Radio Kootwijk (WIGMAN).

230. PODICEPS AURITUS — KUIFDUIKER.

1951: 15 Dec., 1, ziek, ex., op zee, Noordwijk (NIESEN).

1953: 1 Jan., 2 ex., IJmuiden (SWAAB).

231. PODICEPS GRISEIGENA — ROODHALSFUUT.

1951: 14 en 17 Dec., 1 ex., Harlingen (Vanellus, 5, p. 26).

1952: 7 Jan., 1 ex., tussen Harlingen en Zurich en 4 ex., Kornwerderzand (Vanellus, 5, p. 26).

232. PODICEPS CASPICUS — GEOORDE FUUT.

1945/52: Noord-Brabant, 4 broedplaatsen: Valkenswaard, Lage Mierde, Ossendrecht en Astense Peel (Brabantia, 1, p. 216—218, met kaartje).

233. PODICEPS RUFICOLLIS — DODAARS.

1944/52: Noord-Brabant, 13 broedplaatsen, waarvan 12 in de oostelijke helft (Brabantia, 1, p. 218—220, met kaartje).

235. COLYMBUS ADAMSII — WITSNAVELIJSDUIKER.1952: 14 Jan., zeer w.s. 1 ex., IJsselmeerkust Eemmond-Huizen (eerste indruk bij het uit de verte komen toevliegen was: *C. immer*: bijna aalscholvergrootte, van boven zwart, van onderen wit; dichterbij gekomen, blonk de snavel, bij het maken van een wending, als van een zwarte specht, ca vuil ivoor en de vorm was zwaar „gekiëld” (KRAAK).**236. COLYMBUS ARCTICUS — PARELDUIKER.**

1952: 25 Dec.—1 Jan. 1953, 1 ex., met op de rug nog de tekening van het zomerkleed, IJmuiden (SWAAB).

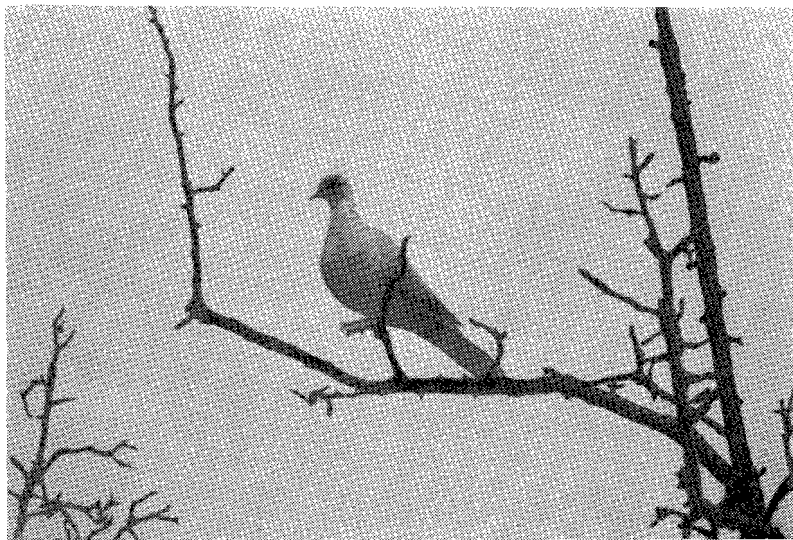

Foto F. P. J. KOOYMANS, copyright

Fig. 3. Turkse tortel, *Streptopelia decaocto*; Hierden, G., 27 Juli 1952.**240bis. STREPTOPELIA DECAOCTO — TURKSE TORTEL.**

1951: 4 en 5 April, 1 ex., Musselkanaal, Gr. (VAN DEN BRINK); Oldebroek, G., zeer w.s. gebroed (Ardea, 40, p. 97—98).

1952: Broedgevallen: Amersfoort, in mijn vogelparkje, dit voorjaar aanvankelijk 1 ex.; sinds enige dagen vóór 5 Juni, 2 ex. tegelijk, zodat ze w.s. jongen hadden; vóór en op 29 Juni, af en toe 8 ex., meest jongen; tot 20 Sept., max.

16 ex.; 24 Nov. zelfs 24 ex.; daarna geleidelijk verminderd tot ca 15 ex.; eind Dec. nog slechts 4 à 6 ex. (VAN HEIJST); Hierden, 27 Juli, roepend en telkens parend (KIST, KOOIJMANS en TEKKE) (zie ook *Ardea*, 40, p. 98—99 en fig. 3 op de vorige bladzijde).

Mussekanaal, 6—9 Mei, weer in mijn tuin en liet zich voortdurend horen; daarna niet tot 23 Mei; verbleef er toen 2 dagen (VAN DEN BRINK).

[Na de eerste vondst in Zweden in het N. van Halland in Mei 1949 (*Vår Fågelvärld*, 10, 1951, p. 124—126) verscheen de soort in 1950 in het Zuiden van Skåne, waar 2 paar in 1951 zouden hebben gebroed (ibidem, 11, 1952, p. 177—179). In Engeland werd volgens James FISHER (*Picture Post* 27 Sept. 1952, met overzichtelijke kaart van de uitbreiding en *Br. Birds*, 46, p. 51—55) eind Mei 1952 het 1e voorwerpesignaleerd, in Lincolnshire (t.K.).]

244 of 245. GLAREOLA spec. — VORKSTAARTPLUVIER.

[1949: 30 Mei, 1 ex., waargenomen op Texel (*Ardea*, 40, p. 95—96).]

[Dit is de 4e inlandse waarneming van *Glareola*; tot nu toe waren 2 vondsten bekend van *Gl. pratincola* (1892 en 1900) en 1 van *Gl. nordmanni* (1927) (t.K.).]

246. HAEMATOPUS OSTRALEGUS — SCHOLEKSTER.

1947/52: Noord-Brabant: 1951, 4 broedplaatsen; 1952, minstens 9 à 12 broedparen (*Brabantia*, 1, p. 160—162, met kaartje).

1951/52: Terschelling; 4 Oct. (paal 28) en 3 Febr. (paal 19) ca 10.000 ex. (WESSELING).

248. CHARADRIUS HIATICULA — BONTBEKPLUVIER.

1952: Broedgevallen: Sloterdijkmerpolder, zeker 2; A'dammerpolder, 1 (SLUITERS).

249. CHARADRIUS DUBIUS — KLEINE PLUVIER.

1951: Broedgevallen: Schouwen, duinen, 1; strand, Haamstede, 1 (J. Vijverberg, med. MOOLENBURGH).

1952: Broedgevallen: Eemmond, 3 à 4, op opgespoten terreintje (med. Nuijen).

256. ARENARIA INTERPRES — STEENLOPER.

1952: 12 Juni, 2 ex., Texel (SLUITERS).

258. PHILOMACHUS PUGNAX — KEMPHAAN.

1948/51: Noord-Brabant, minimaal 9 baltsplaatsen (5 bij Den Bosch, met totaal minstens 54 ♂♂ (*Brabantia*, 1, p. 158—160, met kaartje).

1952: ibidem, 10 baltsplaatsen, met ruim 62 ♂♂ (ibidem, l.c.).

260. CALIDRIS CANUTUS — KANOETSTRANDLOPER.

1952: 3 Febr., ca 20.000 ex., paal 18—24, Terschelling (WESSELING); 12 Juni, 6 ex., Texel (SLUITERS).

262. CALIDRIS TESTACEA — KROMBEKSTRANDLOPER.

1952: 6 Sept., 2 ex., bij Leeuwarden (*Vanellus*, 5, p. 165).

265bis. CALIDRIS FUSCICOLLIS — BONAPARTE STRANDLOPER.

1952: 21 en 24 Aug., zeer w.s. 1 ex., slikken bij de Cocksdorp, Texel (zie p. 180—181); 26 Oct., 1 ex., De Beer (zie p. 169—170).

266. LIMICOLA FALCINELLUS — BREEDBEKSTRANDLOPER.

1951: 31 Mei, 1 ex., Westenschouwen (*Ardea*, 40, p. 88).

[Thans zijn 2 vondsten en 5 waarnemingen, waarvan 1 dubieus, uit ons land bekend (zie *Ned. Vogels*, p. 812 en 1099; *Limosa*, 24, p. 69 en 109 en *Ardea*, l.c.) (t.K.).]

267. ACTITIS HYPOLEUCOS — OEVERLOPER.

1951: 2 December, 1 ex., Roptazijl, Fr. (Vanellus, 5, p. 12).

1952: hoogstwaarschijnlijk broedgeval, N.O. polder (zie p. 113).

272. TRINGA NEBULARIA — GROENPOOTRUITER.

1952: 7 Mei, ca 500 ex., paal 18—24, Terschelling (WESSELING).

273. PHALAROPUS FULICARIA — ROSSE FRANJEPOOT.

1952: 12 Oct., 1 ex., De Beer (excursie N.O.V.; med. SWAAB).

274. PHALAROPUS LOBATA — GRAUWE FRANJEPOOT.

1952: 5 Oct., 1 ex., De Beer (SWAAB).

276. RECURVIROSTRA AVOSETTA — KLUUT.

1951: 20 December, 1 ex., Marssum (Vanellus, 5, p. 12); 27 en 28 Dec., 6 ex., IJsselmeerkust, Kampen (oudbewaker, met. t.K.).

1952: Broedgevallen: Terschelling, 5 (WESSELING); Ameland, Berlikum, 1; Birdaard, 1; Leeuwarden, enige (Vanellus, 5, p. 115); Sloterdijkmeerpolder; A'dammerpolder, 4; Grote IJpolder (SLUITERS).

12 December, 6 ex., op ijs voor Mirnser klif (F. C. VAN HEURN).

277. LIMOSA LAPPONICA — ROSSE GRUTTO.

1951: 15 Dec., 1 ex., strand bij Zandvoort — 's winters zeldzaam aldaar (NIESEN).

278. LIMOSA LIMOSA — GRUTTO.

1952: 5 Januari, 1 ex., IJsselmeerkust, Kampen (med. t.K.).

282. CAPELLA MEDIA — POELSNIJ.

1951: 21 Juli, 6 ex., Vianen (WALDECK).

284. LYMNOCRYPTES MINIMUS — BOXJE.

1952: 25 Juli, 1 ex., bij Leeuwarden (Vanellus, 5, p. 133).

[Andere Juli-data zijn: 21 Juli 1943, 1 ex., N.O. polder (Vogels Zuiderzeegebied, 4e Aanv., p. 48); 22 Juli 1948, 1 ex., Rothoek, Amsterdam (Limosa, 21, p. 132); 23 en 25 Juli 1946, A'damse Bos (Ardea, 35, p. 233); 29 Juli 1945, 2 ex., N.O. polder (Vogels Zuiderzeegebied, 4e Aanv., p. 48) (t.K.).]

286. CHLIDONIAS NIGER — ZWARTE STERN.

1946/51: Noord-Brabant, minstens 240 broedparen (Brabantia, 1, p. 106—108, met kaartje).

287. CHLIDONIAS HYBRIDA — WITWANGSTERN.

1952: 28 Sept., Oosterpolderwerken bij Kampen, 1 ex. in winterkleed (KIST, KLATTE, R. T. PETERSON en TEKKE).

289. GELOCHELIDON NILOTICA — LACHSTERN.

1952: Broedgevallen: De Beer, 3 (17 Mei 2 nesten met resp. 3 en 1 ei — later compleet; 29 Juni, 3e nest met 2 eieren — 19 Juli pullus van ca 4 à 5 dagen (KIST).

290. HYDROPROGNE CASPIA — REIZENSTERN.

[1947: 29 Aug., 2 ad. ex., Hoophuizen (Ardea, 40, p. 89).]

[In de Ned. Vogels (p. 884 en 1103) werden 10 inlandse vondsten en waarnemingen vermeld, waarvan de laatste (1 ex., Cadzand) op precies dezelfde dag viel als dit 11e geval (t.K.).]

291. STERNA SANDVIGENSIS — GROTE STERN.

1951: 28 Maart, 1 ex., Den Oever (DEELDER).

[De Ned. Vogels (p. 890) geeft als vroegste — en enige — Maart-datum: 22 Maart (1940, Schouwen); sindsdien werd nog bekend: 23 Maart 1947, 10 ex., Hoek van Holland (Ardea, 38, p. 82) (t.K.).]

293. STERNA HIRUNDO — VISDIEFJE.

1946/51: Noord-Brabant, thans (1951) minstens 50 broedparen (Brabantia, 1, p. 104—106, met kaartje).

1951: 16 Maart, 1 ex., Den Oever (DEELDER).

[De Ned. Vogels (p. 898) geeft als vroegste datum: ca half Maart (1925, Nieuwe Waterweg); andere Maart-data zijn: 28 Maart 1943, Zaan-dam (Ardea, 33, p. 214); 29 Maart 1931, IJdoorn (Limosa, 19, p. 127); 29 Maart 1948, Mokkebank (ibidem, 22, p. 392); 30 Maart 1948, Pikkmeer (ibidem); 31 Maart 1943, bij de Amstel (Ardea, 33, p. 214) (t.K.).] 26 November, 1 ex., Harlingen (Vanellus, 4, p. 184).

[Dit is de 6e November-vondst (zie Limosa, 22, p. 392) (t.K.).]

297. LARUS MINUTUS — DWERGMEEUW.

1951: 28 Maart, 1 ad. ex. in winterkleed, Den Oever (DEELDER); 2 Dec., 1 ad. ex., Hoek van Holland (W. HELLEBREKERS).

1952: 10 Jan., 1e (2e jaars) ex., ziek in tuintje aan de kade te Kampen (coll. TEN KATE); 12 Jan., 1 ad. ex., Katwijk/Zee (NIESEN); 30 April, 's morgens 2 en 's avonds ca 10 ex., Bantega, Fr. (Vanellus, 5, p. 95).

298. LARUS RIDIBUNDUS — KOKMEEUW.

1946/51: Noord-Brabant, ruim 3000 broedparen (Brabantia, 1, p. 102—104, met kaartje).

300. LARUS CANUS — KLEINE ZEEMEEUW.

1952: Broedgevallen: Schouwen, Renesse, 4 (MOOLENBURGH).

304. LARUS HYPERBOREUS — BURGEMEESTER.

1951: 1 Dec., 1 juv. ex., strand Noordwijk-Zandvoort (NIESEN).

1952: 4—22 Jan., bijna dagelijks 1, 3e of 4e jaars, ex., Katwijk/Zee (zelfde; herkenbaar aan witte keel en bovenborst) (NIESEN).

306. RISSA TRIDACTYLA — DRIETEENMEEUW.

1951/52: Dec. en Jan., 10-tallen, Haarlemmermeerpolder en zelfs op platform Schiphol en aan de Ringdijk (VAN DER MOST, VAN SPIJK).

308. STERCORARIUS SKUA — GROTE JAGER.

1951: 29 Nov., 1 ex., Terschelling (WESSELING).

1952: 20 Aug., 1 ex., Egmond (SLUITERS); 27 Sept., 1 ex., Hoek van Holland (WALDECK).

309. STERCORARIUS POMARINUS — MIDDELSTE JAGER.

1951: 14 Sept., 1 ex., donkere phase, Naarderhop (DEELDER).

315. URIA GRYLLE — ZWARTE ZEEKOET.

[1950: 12 Nov., 1 ex., bij IJmuiden (Ardea, 39, p. 371).]

[De Ned. Vogels (p. 983) vermeldt 6 inlandse gevallen, het laatste van 1913 (Texel), terwijl op 3 Dec. 1922 nog een vleugel werd gevonden (Hoek van Holland); sindsdien is dit de eerste waarneming (t.K.).]

316. PLAUTUS¹⁾ ALLE — KLEINE ALK.

1951: 12 Dec., 1 ex., dood Gorredijk, Fr. (Lev. Nat., 55, p. 230).

1952: tussen 16 en 20 Juli, 1, dood, ex., Huisduinen (ibidem, l.c., waar ook de volgende Augustus-vondsten zijn vermeld: 9 Aug. 1949, 1 vers stookolieslachtoffer, Ameland; 2e helft Aug. 1947, 1, dood ex., Vlieland).

¹⁾ *Plautus* heeft prioriteit over *Alle* (zie Ibis, 92, p. 140) (t.K.).

[De Ned. Vogels (p. 985) geeft slechts één zomervondst; 18 Juni 1880, Katwijk (coll. Artis) (t.K.).]

321. GRUS GRUS — KRAANVOGEL.

1951: 4 Oct., 35 ex., in zandverstuiving, Hoge Veluwe (WIGMAN).

1952: 6 April, 1 ex. op bouwland aan de kust, Eempolder (NUIJEN).

322. CREX CREX — KWARTELKONING.

1951: 22 Juni, 1 roepend ex., Sleeuwijk N.Br., (Brabantia, 1, p. 262).

1952: Friesland: Broedgevallen: Mantgum, 2; Abbega, 1; verder waargenomen op diverse plaatsen (Vanellus, 5, p. 115 en 149); Terschelling, 1 t/m 22 Mei, op 7 plaatsen gehoord (WESSELING). Borgharen, L., 6 Juni, 1 roepend ex. (volgens broeder Agatho aldaar in vroegere jaren tamelijk algemeen; dat was echter zijn eerste waarneming na 1947) (W. HELLEBREKERS).

323. PORZANA PORZANA — PORCELEINHOEN.

1951: Noord-Brabant: nestvondsten: Strabrechtse heide, Aapolder bij Den Bosch en Nieuwmoer; waarnemingen in broedseizoen: Vught en Bosse Broek (Brabantia, 1, p. 265—266, met kaartje).

1952: Vermoedelijk in geen van deze gebieden teruggekeerd (ibidem, l.c.). Zwarte Meer, 1 nest; meerdere ex. gehoord (opzichter KORIDON).

324. PORZANA PARVA — KLEINE WATERHOEN.

1951: Broedgeval: Vecht plassen (Ardea, 40, p. 80—83, met foto van nest en van ♀ bij het nest).

326. RALLUS AQUATICUS — WATERRAL.

1948/52: Noord-Brabant, minstens 35 broedparen (Brabantia, 1, p. 262—265, met kaartje).

1952: Zwarte Meer, Mei, 7 nesten; Juni, 5 nieuwe nesten; Juli, 1 nieuw nest (opzichter KORIDON).

329. LYRURUS TETRIX — KORHOEN.

1951: Dec., Hoge Veluwe, minstens 50 ♂♂ en ♀♀ (WIGMAN).

334. COTURNIX COTURNIX — KWARTEL.

1951: Broedgevallen: N.O. polder, 1 (zie p. 117).

Musselkanaal, Gr.: 27 Juli, 4 verschillende ex. gehoord; in Sept., op patrijzenjacht, voortdurend gezien; 1 Oct., een klucht van nog niet geheel uitgegroeide ex.; 17 en 24 Oct., nog aanwezig; 29 Oct., nog 1 ex. (VAN DEN BRINK).

1952: Broedgevallen: St. Jacobi Parochie, 1 (Vanellus, 5, p. 133) Gorredijk, Miedlanden, ca 5 gehoord (Vanellus, 5, 149); N.O. polder, 3 (zie p. 117); 10 Mei, ibidem, op 5 verschillende plaatsen gehoord (Vanellus, 5, p. 133); Schouwen, Renesse, 18 Juni, 2 ex. gezien, later herhaardelijk gehoord (MOOLENBURGH).

1 Sept., Wijnandsrade, L., 3 ex., terwijl door andere jagers nog veel grotere troepjes werden waargenomen (HENS).

Afgesloten begin Jan. 1953.